

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiect act normativ

LEGE
privind Statutul inspectorului de muncă

Secțiunea a 2 –a Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

În conformitate cu prevederile art. 5 din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pot beneficia de statute speciale funcționarii publici care își desfășoară activitatea în cadrul unor servicii publice stabilite prin lege.

Inspekția Muncii a fost înființată și funcționează în baza Legii nr. 108/1999, republicată, ca organ de specialitate al administrației publice centrale în subordinea Ministerului Muncii și Justiției Sociale.

Astfel, în temeiul art. 16 alin. (2), coroborat cu art. II din Legea nr. 108/1999 pentru înființarea și organizarea Inspekției Muncii, republicată, Statutul inspectorului de muncă va fi reglementat prin lege.

De asemenea, potrivit prevederilor art. 12 alin. (2) și ale art. 16 alin. (1) din Legea nr. 108/1999 pentru înființarea și organizarea Inspekției Muncii, republicată, funcția de inspector de muncă este funcție publică în cadrul categoriei funcțiilor publice specifice, cu statut special. În exercitarea atribuțiilor legale, inspectorii de muncă sunt investiți cu exercițiul autorității de stat, beneficiind de protecție în condițiile legii.

Pentru a duce la îndeplinire prevederile legale privind organizarea și funcționarea Inspekției Muncii, dar și din necesitatea de a pune la dispoziția inspectorilor de muncă cadrul juridic specific acestei profesii, a fost elaborat proiectul de Lege privind Statutul inspectorului de muncă.

Proiectul de lege cuprinde principii și dispoziții ce derivă din convențiile și recomandările Organizației Internaționale a Muncii, respectiv din Convenția nr. 81/1947 privind inspekția muncii în industrie și comerț (ratificată de România prin Decretul nr. 284/1973), Convenția nr. 129/1969 privind inspekția muncii în agricultură (ratificată de România prin Decret al Consiliului de Stat nr. 83/1975), Recomandarea nr. 81/1947 privind inspekția muncii (industrie și comerț), Recomandarea nr. 82/1947 privind inspekția muncii (minerit și transporturi) și Recomandarea nr. 133/1969 privind inspekția muncii (agricultură).

De asemenea, proiectul de lege are în vedere alinierea la principiile comune europene de inspekție stabilite de Comisia Europeană prin Comitetul Înaltilor Responsabili cu Inspekția Muncii, care impun adoptarea unor măsuri de protecție

și asistență pentru inspectorii de muncă.

Inspecția Muncii este instituție unică de inspecție în domeniile relații de muncă, securitate și sănătate în muncă și supravegherea pieței, iar funcția de inspector de muncă trebuie exercitată de persoane ale căror cunoștințe (polivalente și pluridisciplinare) și experiență profesională, dobândite prin pregătire continuă, le asigură competența necesară realizării atribuțiilor stabilite pentru îndeplinirea funcțiilor de autoritate de stat, comunicare, reprezentare, formare, cooperare și administrare.

Activitatea de inspecție a muncii prezintă unele constrângeri specifice care implică:

- competențe pluridisciplinare ale inspectorilor în domeniile relațiilor de muncă, securității și sănătății în muncă și supravegherii pieței, precum și în domeniile conexe acestora (medical, economic, juridic, management organizațional etc.);
- expunere la riscuri specifice de accidentare și îmbolnăvire profesională în exercitarea atribuțiilor, cu ocazia inspectării unor locuri de muncă și a cercetării unor evenimente (de ex. explozii, avarii, incendii, accidente produse în subteran sau în stații de înaltă tensiune) la care nu au acces decât inspectorii de muncă;
- dificultate și complexitate în realizarea sarcinilor de serviciu;
- confidențialitate asupra informațiilor la care inspectorii de muncă au acces;
- asumarea responsabilității cu privire la constatările realizate, la recomandările formulate, la aplicarea sancțiunilor contravenționale prevăzute de lege, la sistarea activității sau la scoaterea din funcțiune a unor echipamente tehnice; aceste acțiuni pot face obiectul unor proceduri judiciare îndreptate împotriva inspectorilor de muncă;
- independența evaluării situațiilor constatate în activitatea de inspecție, de multe ori afectată de ingerințe, influențe sau alte forme de presiune din partea unor persoane sau a unor grupuri de interese;
- numeroase deplasări ale inspectorului de muncă în alte localități decât cele de domiciliu;
- program de lucru prelungit, suprasolicitare fizică și psihică.

Pentru realizarea activității de inspecție a muncii, activitate deosebit de complexă prin specificul acesteia și prin diversitatea entităților controlate, este imperios necesar să se asigure ca inspectorii de muncă să fie bine pregătiți profesional, cu competențe și abilități specifice muncii, capabili să acționeze ca factor al schimbării și să contribuie la îmbunătățirea și dezvoltarea pieței muncii, precum și la armonizarea acesteia cu nevoile reale ale societății și ale cetățenilor.

Activitatea inspectorilor de muncă se adresează celui mai important capital al unei societăți, cel uman, prin supravegherea aplicării legislației care vizează apărarea vieții, a integrității corporale și a sănătății persoanelor.

Ținând cont de faptul că, în exercitarea activităților de inspecție, inspectorii de muncă sunt purtători de autoritate de stat iar, în relația cu entitățile inspectate, reprezintă interesele statului și acționează conform acestor interese pentru

îndeplinirea corespunzătoare a activității, este necesară adoptarea acestui act normativ care să reglementeze îndatoriri și drepturi specifice în vederea eficientizării activității fiind motivată, pe lângă considerentele menționate anterior, și de:

- garantarea unei implementări adecvate a legislației Uniunii Europene din domeniul muncii;
- escaladarea fenomenului muncii fără forme legale;
- rata de incidență a accidentelor de muncă care determină repercusiuni negative asupra lucrătorilor și familiilor acestora, angajatorilor și sistemului de asigurări sociale;
- apariția unor noi riscuri profesionale la locurile de muncă supuse inspecției (de ex. riscuri psiho-sociale, violența la locul de muncă);
- multiplicarea cazurilor de abuz fizic și verbal la adresa inspectorilor de muncă;
- noile tendințe ale pieței muncii, inclusiv dezvoltarea muncii independente, a sub-contractării, a migrației forței de muncă, aspecte care determină dificultăți în exercitarea autorității de stat;
- alocarea permanentă a unor noi atribuții de control pentru inspectorii de muncă determinată de reglementările legale adaptate noilor tendințe manifestate pe piața muncii, precum și de armonizare cu legislația europeană aflată într-o dinamică continuă.

Având în vedere cele menționate mai sus, se impune adoptarea prin lege a Statutului inspectorului de muncă care să definească locul acestora în ansamblul funcțiilor publice specifice din administrația publică, precum și rolul lor ca funcții publice specifice.

1¹. - În cazul proiectelor de acte normative care transpun legislație comunitară sau creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia, se vor specifica doar actele comunitare în cauză, însoțite de elementele de identificare ale acestora

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

2. Schimbări preconizate

Statutul inspectorului de muncă va asigura:

- cadrul normativ privind îndatoririle, drepturile și incompatibilitățile specifice inspectorului de muncă;
- crearea corpului inspectorilor de muncă stabil, profesionist, eficient și imparțial care să acționeze în interesul angajaților și care să realizeze actul de inspecție la cele mai înalte standarde de performanță;
- poziționarea profesională a inspectorilor de muncă în ansamblul funcțiilor publice specifice din administrația publică;
- asumarea responsabilității inspectorilor de muncă față de actul de inspecție și motivarea acestora;
- atragerea și menținerea în corpul inspectorilor de muncă a persoanelor cu abilități, aptitudini și competențe profesionale care să asigure eficiența și eficacitatea activității de inspecție;

<ul style="list-style-type: none"> - accentuarea aspectelor referitoare la caracterul de serviciu public al activității profesionale desfășurate de inspectorul de muncă, care se exercită numai în slujba persoanei și în sprijinul instituțiilor statului; - stabilirea unor măsuri speciale de protecție împotriva amenințărilor, violențelor sau a oricăror fapte care pun în pericol inspectorii de muncă, familiile și/sau bunurile lor; - alinierea la principiile comune europene de inspecție stabilite de Comisia Europeană; - favorizarea construirii și dezvoltării unei identități profesionale a inspectorului de muncă.
<p>3. Alte informații Nu este cazul</p>
<p>Secțiunea a 3 –a Impactul socio – economic al proiectului de act normativ</p>
<p>1. Impact macroeconomic Nu este cazul.</p>
<p>1¹ Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect</p>
<p>2. Impactul asupra mediului de afaceri Nu este cazul.</p>
<p>2¹. Impactul asupra sarcinilor administrative. Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>2². Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>3. Impactul social Prin promovarea acestui proiect de act normativ se urmărește modelarea unor norme ce reglementează Statutul inspectorului de muncă, prin punerea în acord cu normele interne și internaționale care au determinat definirea în acord cu prevederile acestora și cu triplul rol pe care Inspekția Muncii îl îndeplinește, și anume: de îndrumător al angajatorilor și angajaților, de control și sancționator.</p>
<p>4. Impactul asupra mediului Nu este cazul.</p>
<p>4. Alte informații Nu este cazul</p>

Secțiunea a 4 – a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -			
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani	Media pe 5 ani
1	2	3	4
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i) impozit pe profit ii) impozit pe venit b) bugete locale: i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i) contribuții de asigurări			
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii b) bugete locale: i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii			
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat (i) cheltuieli de personal b) bugete locale			
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare			
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare			
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare			
7. Alte informații Nu există impact bugetar, cheltuielile aferente plății zilelor de concediu de odihnă suplimentar și a zilei libere plătite, se compensează cu cheltuielile aferente salariilor pentru zile lucrate, după cum			

urmează:			
salarii de bază			
indemnizații de concediu	-302	-9888	- 2038
alte drepturi –zile libere plătite	+302	+8240	+1708
	0	+1648	+330

Secțiunea a 5 – a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

a) Acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ:

Nu este cazul

b) Acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții

Ordin al ministrului muncii și justiției sociale prin care se vor stabili măsurile speciale de protecție, precum și condițiile și modul de realizare a acestora

1¹. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice.

a) impact legislativ - prevederi de modificare și completare a cadrului normativ în domeniul achizițiilor publice, prevederi derogatorii;

Nu este cazul.

b) norme cu impact la nivel operațional/tehnic - sisteme electronice utilizate în desfășurarea procedurilor de achiziție publică, unități centralizate de achiziții publice, structură organizatorică internă a autorităților contractante.

Nu este cazul.

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

6. Alte informații

Secțiunea a 6 – a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile H.G. nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârea Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ a avizat favorabil prezentul proiect de act normativ prin avizul nr. 1011/2017.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

c) Consiliul Economic și Social a avizat favorabil prezentul proiect de act normativ prin avizul nr. 4828/10.10.2017

d) Consiliul Concurenței

e) Curtea de Conturi

6. Alte informații

Proiectul de act normativ a fost supus dezbaterii și avizat în cadrul ședinței Comisiei de Dialog Social a Ministerului Muncii și Justiției Sociale.

Secțiunea a 7 – a
Activități de informare publică privind elaborarea
și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

Proiectul a fost elaborat cu aplicarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, fiind publicat pe site-ul MMJS începând cu data de 10.03.2016 până la data de 20.04.2016.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul

3. Alte informații

Secțiunea a 8 – a
Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

2. Alte informații

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind Statutul inspectorului de muncă, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

MIHAI TUDOSE

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'M. Tudose', written below the printed name.